

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Č.j.: ŠR / 79 / 2014

NAŠE ŠKOLA

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA RÁJEČKO
DLOUHÁ 279, RÁJEC - JESTŘEBÍ

Vypracovala: Mgr. Jana Smejkalová

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
„Naše škola“

Název a adresa školy:

Základní škola a Mateřská škola Ráječko, okres Blansko
Dlouhá 279, 679 02 Rájec - Jestřebí

Ředitel školy:

PaedDr. Pavel Vaverka

Kontakty škola:

telefon: 516 432 636, 739 004 332
e-mail: zsrajecko@centrum.cz
skola@rajecko.cz

www.smart-web.cz/rajecko

Další identifikační údaje školy:

IČO: 62073303
IZO: 600 105 148
Koordinátor tvorby ŠVP ZV:
Mgr. Jana Smejkalová

Zřizovatel školy:

Obec Ráječko, Náměstí 1. máje 250
679 02 Rájec - Jestřebí

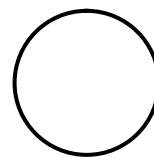
Kontakty zřizovatel:

telefon/fax: 516 432 629
e-mail: ourajecko@rajecko.cz
www.rajecko.cz

Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2014

.....
PaedDr. Pavel Vaverka
ředitel školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Ráječko, okres Blansko je neúplná venkovská škola s pěti ročníky (1. - 5.) ve třech třídách. Pátý ročník je od školního roku 2007/2008 opět zaveden (po několikaleté absenci), a to především z důvodů nízkého počtu žáků a snahy nabízet vzdělávání na uceleném 1. stupni. Škola sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu (1 oddělení) a školní jídelnu. Kapacita školy je od roku 2012 je kapacita navýšena na 60 žáků.

Školní rok	Počet tříd	Ročník	Počet žáků	Přepočtený počet ped. pracovníků
2005/2006	3	1. – 4.	36	3,22
2006/2007	3	1. – 4.	36	3,22
2007/2008	3	1. – 5.	43	3,32
2008/2009	3	1. – 5.	44	3,35

2.2. Vybavení školy

Výuka probíhá ve třech kmenových třídách, které jsou moderně zařízené, ale nepřiliš prostorné. K relaxaci o přestávkách slouží žákům školní chodba se sportovním náčiním, zem je pokryta kobercem pro snížení hluku a rizika úrazu. K vybavení většiny tříd patří počítače, v jedné mohou žáci využívat internet. Škola je standardně vybavena interaktivními tabulemi s dataprojektorem, pomůckami, učebnicemi a učebními texty, dále televizorem, videem s DVD přehrávačem, CD a MP3 přehrávači, kopírovací technikou. Speciální učebnou informatiky. V budově je školní i obecní knihovna (s počítačovou sítí, umožňující přístup na internet). Vedle školy je venkovní hřiště s umělým povrchem, vhodné zejména pro míčové hry. Jelikož nemáme vlastní tělocvičnu, využíváme k tělovýchovným aktivitám prostor a sportovní haly bývalé firmy Celestica /dnes majetek obce/. Obě budovy jsou poměrně vzdálené od školy, s nutností míjet či přecházet se žáky frekventovanou silniční komunikací. Součástí školy je výdejna obědů s jídelnou. Provozujeme školní družinu a odpolední volnočasové aktivity. Zázemí učitelů je představováno nevelkou sborovnou, využívanou též jako kontaktní místnost při jednání s rodiči. Uvítali bychom zlepšení prostorového vybavení školy, zejména tělocvičnu v areálu školy.

2.3. Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Školu navštěvují žáci ze spádového obvodu školy, tzn. především z Ráječka a Spešova. Jsme ale otevřeni i přijetí žáků z širšího okolí, například těch, pro které bude výuka v menších kolektivech a „domovské prostředí“ venkovské školy výhodou. Školu takto v minulých letech navštěvovaly na doporučení PPP a SPC např. děti se zdravotními postiženími, děti s výchovnými i výukovými problémy, a dále děti jiných národností i děti se sociálním znevýhodněním. Stálým rizikem pro existenci školy je snadná dostupnost větších (městských) škol v Rájci – Jestřebí a Blansku. Snažíme se proto nabízet v rámci možností našim dětem několik volnočasových aktivit přímo v budově školy, komunikovat s rodiči tak, aby nedocházelo k odlivu žáků, vytvářet takovou školu, ve které by se žákům líbilo a „brali ji za vlastní“.

Pedagogický sbor tvoří 2 (třídní) učitelky a jeden učitel (ředitel školy), učitelka anglického jazyka (částečný úvazek) a vychovatelka ŠD. 1 učitelka je zároveň metodikem prevence sociálně patologických jevů. Všichni vyučující jsou aprobováni k výuce na 1. stupni, všichni vyučující si ale i nadále průběžně prohlubují kvalifikaci návštěvou jednorázových či celoročních kurzů. Ředitel školy má na starost především organizační a ekonomickou stránku školy, dále vedení MŠ (za podpory vedoucí učitelky MŠ) a školního stravování. Je v úzkém kontaktu se zřizovatelem.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Zpestření výchovně-vzdělávacích aktivit podporují tradiční celoškolské akce, jako jsou například divadelní a filmová představení, koncerty, návštěvy výstav, výlety či netradiční „nocování“ ve škole. Již více než desetiletou tradici má pořádání sportovních olympiád pro málotřídní školy okresu. Škola je od 1.11. 2011 součástí 30 měsíčního projektu s názvem: „Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ a dále součástí projektu „Ovoce do škol“.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků je založena na snaze o kvalitní komunikaci a nutnosti vzájemné tolerance. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po dohodě s vyučujícím, v době třídních schůzek a v době akcí pro veřejnost či žáky. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím místního zpravodaje, nástěnky školy, webových stránek školy. Mezi další formy komunikace s rodiči je pravidelné zjišťování názorů rodičů na vzdělávání v ZŠ prostřednictvím dotazníků. Nezbytné pro dobrou realizaci školního vzdělávacího programu je „vtažení“ rodičů do procesu vzdělávání jejich dětí, čehož není možné dosáhnout bez kvalitní vzájemné komunikace.

Při škole je zřízena školská rada. Spolupráci s ní oceňujeme již od jejího vzniku v roce 2005, stejně jako s předchozí radou školy (od 1995), především při pořádání akcí pro žáky, rodiče a širokou veřejnost.

Tradičně dobrá je, po sloučení MŠ a ZŠ v jeden subjekt, spolupráce se zřizovatelem školy, Obcí Ráječko. Velmi jsme ocenili, že se podařilo realizovat vybudování sportovního areálu v sousedství školy, který můžeme využívat ke školním i zájmovým sportovním aktivitám. Jsme také rádi, že obec zajistila finanční prostředky na předchozí rekonstrukci budovy, a doufáme, že další dostavba a úpravy na sebe nenechají dlouho čekat. Hlavními problémy se jeví především malé třídy a relaxační plochy, nedostatečné prostory ŠD a absence tělocvičny v budově školy. Obec dále přispívá na akce školy, jako například na ceny pro vítěze v soutěžích, pořádaných školou. Tradicí se stalo loučení s žáky pátého ročníku na radnici, předávání cen vítězům Olympiády malotřídních škol z rukou starosty obce atd. Škola naopak pravidelně připravuje program k vítání občánků a další vystoupení pro občany obce.

Se ZŠ Doubravice a spádovou ZŠ v Rájci-Jestřebí vyhodnocujeme každoročně společné výstupní testy z jazyka českého a matematiky žáků 4. a 5. ročníků.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí, k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování
- podpora vlastní životní a profesní orientace
- podpora osobnostní a sociální výchovy dětí
- zajištění nabídky zájmových aktivit pro žáky s cílem rozvíjet jejich zájmy a smysluplné využití volného času
- respektovat potřeby a zájmy rodičů žáků
- zajištění organizace řízení na principech týmové spolupráce a kolektivní odpovědnosti
- kontrolní mechanismy školy využívat jako nástroj budování vzájemné důvěry

3.2. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nad předmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.**

3.3. Zaměření školy

Posláním školy je vytvoření smysluplné a přirozené školy otevřené pro všechny děti. Snahou je připravit takové podnětné prostředí, aby každý jedinec mohl plně rozvinout svůj potenciál (podle svých schopností a možností), vytvořit pozitivní vztah žáků ke škole, otevřít ji životu a zaměřit se na přípravu do života, položit základy celoživotnímu vzdělávání. Vzdělávací metody školy podporují u žáků samostatnost, tvořivost, vzájemnou toleranci a úctu, komunikační dovednosti, schopnost sebehodnocení a osvojení si dovednosti učit se. Posláním školy tedy již není pouze zprostředkovat vědomosti, ale pootevřít žákům dvířka do skutečného života a připravit je na vstup do něj. Úroveň „vzdělávací hodnoty“ školy tak již nemůže být posuzována jen podle vzdělávacích výsledků. Škola také podporuje fyzické i psychické zdraví a vytváří podmínky využití volného času v zájmových aktivitách.

3.4. Vzdělávací a výchovné priority školy

Školní vzdělávací program respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky klientů (rodiče, žáci). Na základě provedené analýzy stanovila následující priority:

- 1) Poskytovat kvalitní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků, soustředit se na využití možnosti aplikace „naučeného“ v praxi

2) Rozvíjet komunikační dovednosti žáků

- v mateřském jazyce
- v cizím jazyce
- v informačních a komunikačních technologiích
- v sociálních vztazích

3) Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků

4) Vést žáky ke vzájemné pomoci, toleranci a respektu, k péči o zdraví, k dodržování

stanovených i společně vytvořených pravidel

5) Vytvoření podmínek a podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

3.5. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Strategie školy (jak směřovat k cílům základního vzdělávání a tím k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků) spočívá:

1) v předem provedené analýze:

- a) vzdělávacích požadavků a potřeb klientů (rodiče a žáci)
- b) vzdělávacích možností (prostorových, materiálních, personálních) školy
- c) silných a slabých stránek školy, příležitostí a hrozeb (SWOT analýza)

2) ve správném stanovení vzdělávacích priorit

3) v dalším rozvíjení silných stránek školy

4) v postupném vybudování 4 základních podmínek úspěšnosti vzdělávání:

- a) žák s pozitivním přístupem k sobě samému a k druhým, usilující o své vzdělávání
- b) spolupracující rodič
- c) kompetentní a tvořivý učitel
- d) kvalitní a funkční vzdělávací program

3.6. Strategie naplňování klíčových kompetencí

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Jednotlivé klíčové kompetence ve vzdělávacím procesu na naší škole naplňujeme:

a) kompetence k učení

- rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- učíme žáky pracovat s chybou a vedeme je k sebehodnocení
- podněcujeme tvořivost

b) kompetence k řešení problému

- učivo dáváme do souvislostí
- vedeme k využívání různých zdrojů informací - učebnice, internet, encyklopedie.
- podporujeme odlišné způsoby řešení problému
- do výuky zařazujeme netradiční a problémové úlohy

c) Kompetence komunikativní

- učíme žáky prezentovat a obhájit svůj názor a respektovat názory ostatních
- vedeme žáky ke vhodnému způsobu komunikace s okolím
- budujeme týmové vztahy ve třídě a škole otevřenou komunikací

d) kompetence sociální a personální

- využíváme metod kooperativního učení a komunitního kruhu
- vedeme žáky ke tvorbě a dodržování společných pravidel
- dát každému možnost zažít úspěch, učit se vyrovnat s neúspěchem
- učíme žáky přijmout různé role ve skupině

e) kompetence občanské

- učíme žáky respektovat odlišnosti mezi lidmi (národnostní, kulturní...)
- každá třída si společně vytvoří svůj „třídní řád“ (pravidla chování)
- vedeme žáky k ochraně člověka prostřednictvím ochrany životního prostředí

f) kompetence pracovní

- rozvíjíme formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- vedeme k objektivnímu hodnocení a sebehodnocení činností žáků
- nabízet prostřednictvím zájmových útvarů možnost rozvoje schopností

3.7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Výuka žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i žáků mimořádně nadaných bude realizována v rámci běžných tříd. U individuální integrace vypracuje v případě potřeby třídní učitel (na základě odborného posudku poradenského pracoviště) individuální vzdělávací plán. Vyučující se

dohodnou s rodiči žáka, jakým způsobem bude probíhat jeho realizace. U žáků s potřebou individuální asistence se bude škola snažit zajistit asistenta pedagoga. Školu takto v minulých letech mohl absolvovat integrovaný žák s dg. autismus (IVP+asistentka). Žáky s vývojovými poruchami učení posíláme se souhlasem zákonných zástupců na vyšetření do poradenského centra v Blansku / Boskovicích. Na základě vyšetření a doporučení psychologa volí pak vyučující specifické metody práce. Při reedukaci se ale předpokládá především aktivní spolupráce rodičů s odborníkem, jelikož škola nemá vlastního speciálního pedagoga.

Pro nadaného žáka učitel připravuje obtížnější úlohy tak, aby rozvíjel jeho schopnosti (výukové programy na PC, problémové úlohy, doprovod učitele na hudební nástroj...), využívá jeho schopností při pomoci méně nadaným. Může mu být umožněno navštěvovat vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V případě uměleckého či pohybového nadání škola doporučí a podporuje návštěvu ZUŠ či sportovních oddílů, žáci jsou zapojováni do soutěží, reprezentují školu. Mimořádně nadaní žáci mohou být na základě komisionální zkoušky přeřazeni do vyššího ročníku.

Žákům se sociálním znevýhodněním (ze sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí) je podle potřeby věnována individuální péče učitele, který volí odpovídající metody a formy práce.

Žákům se zdravotním znevýhodněním můžou být upraveny očekávané výstupy a obsah učiva tak, aby pro něj byly reálné a splnitelné. Při práci s nimi bude uplatňován individuální přístup a zohledňována zdravotní hlediska (druh, stupeň a míra postižení či znevýhodnění) při hodnocení výsledků vzdělávání. Pozn.: Vzhledem k tomu, že škola nemá bezbariérový přístup, byl pro tyto účely zakoupen tzv. „schodolezec“.

3.8. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Průřezová témata jsou:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme

jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

3.8.1. Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 3. roč.), Člověk a jeho svět (1. až 3. roč.), Tělesná, Hudební a Výtvarná výchova (4. a 5. roč.).

- **Sebepoznání a sebepojetí**

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Přírodověda (5.roč.), Tělesná, Výtvarná a Hudební výchova (4. a 5. roč.)

- **Seberegulace a sebeorganizace**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda a Vlastivěda (4. a 5.roč.), Tělesná výchova, Pracovní činnosti (4. a 5. roč.)

- **Psychohygiena**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda a Vlastivěda (4. a 5. roč.), Tělesná, Hudební a Výtvarná výchova (1. až 5. roč.)

- **Kreativita**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 3. roč.), Člověk a jeho svět (1. až 3. roč.), Tělesná, Hudební a Výtvarná výchova (1. až 5. roč.). Dále – projektové vyučování (ostatní předměty).

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda a Vlastivěda (4. a 5. roč.)

- **Mezilidské vztahy**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (1. až 3. roč.), Přírodověda a Vlastivěda (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (4. a 5. roč.)

- **Komunikace**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura

(1. až 5. roč.), Anglický jazyk (1. až 5. roč.), Hudební a Výtvarná výchova (1. až 5. roč.)

- **Kooperace a kompetice**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura

(2. až 5. roč.), Tělesná výchova (1. až 5. roč.). Dále – projektové vyučování (ostatní předměty), komunitní kruh.

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (1. až 3. roč.). Dále – projektové vyučování (ostatní předměty).

- **Hodnoty, postoje, praktická etika**

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura

(4. a 5. roč.), Člověk a jeho svět (3. roč.), Přírodověda a Vlastivěda (4. až 5. roč.). Dále – projektové vyučování (ostatní předměty), komunitní kruh.

3.8.2. Výchova demokratického občana

- ***Občanská společnost a škola***

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Vlastivěda (4. a 5. roč.).

- ***Občan, občanská společnost a stát***

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Vlastivěda (4. a 5. roč.).

- ***Formy participace občanů v politickém životě***

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Vlastivěda (4. a 5. roč.).

- ***Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování***

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Vlastivěda (4. a 5. roč.).

3.8.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ***Evropa a svět nás zajímá***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Český jazyk a literatura (5. roč.), Anglický jazyk (4. – 5. roč.), Hudební a Výtvarná výchova (4. a 5. roč.).

- ***Objevujeme Evropu a svět***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. – 5. roč.).

- ***Jsme Evropané***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. – 5. roč.).

3.8.4. Multikulturní výchova

- ***Kulturní difference***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (5. roč.), Výtvarná a Hudební výchova (4. a 5. roč.).

- ***Lidské vztahy***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Výtvarná a Hudební výchova (4. a 5. roč.).

- ***Etnický původ***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Výtvarná a Hudební výchova (4. a 5. roč.).

- ***Multikulturalita***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Anglický jazyk a Český jazyk (4. a 5. roč.).

- ***Princip sociálního smíru a solidarity***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.).

3.8.5. Environmentální výchova

- ***Ekosystémy***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda (4. a 5. roč.).

- ***Základní podmínky života***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda (4. a 5. roč.).

- ***Lidské aktivity a problémy životního prostředí***

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Přírodověda (4. a 5. roč.).

- ***Vztah člověka k prostředí***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda (4. a 5. roč.), Pracovní činnosti (4. a 5. roč.).

3.8.6. Mediální výchova

- ***Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.). Dále – projektové vyučování – prezentace výstupů (ostatní předměty).

- ***Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Výtvarná výchova (5. roč.) a Český jazyk a literatura (5. roč.).

- ***Stavba mediálních sdělení***

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura (5. roč.).

- ***Vnímání autora mediálních sdělení***

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura (5. roč.).

- ***Fungování a vliv médií ve společnosti***

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.) a Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.).

- ***Tvorba mediálního sdělení***

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Informatika (5. roč.).

- ***Práce v realizačním týmu***

Tematický okruh je realizován formou projektů napříč všemi vyučovacími předměty.

4. Učební plán

4.1. Systém výuky

Výuka podle ŠVP probíhá:

- v 1. ročníku základní školy 2007/2008

1. - 2. ročníku 2008/2009

1. - 3. ročníku 2009/2010

1. - 4. ročníku 2010/2011

1. - 5. ročníku od 2011/2012

- ve 2 vzdělávacích obdobích - 1. období ... 1. - 3. ročník

- 2. období ... 4. - 5. ročník

ŠVP vymezuje jako závazný výstup očekávané kompetence za 2. období.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina, která trvá 45 minut. Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky podle potřeby, ale tak, aby zůstaly zachovány časové dotace jednotlivých předmětů v týdnu a byly dodrženy zásady hygieny školní práce (přestávky, relaxace..).

Metody a formy práce jsou plně v kompetenci vyučujícího, který zvolí sám takové výukové postupy, jež budou vést k naplnění očekávaných výstupů a dosažení daných kompetencí. Použité metody a formy by měly v dětech vyvolávat touhu po poznání, provokovat jejich zvědavost, podporovat kreativitu a logické myšlení, stimulovat kladné rysy jejich povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti.

4.2. Skladba vyučovacích předmětů ŠVP

Obsah vzdělávacích oblastí je realizován prostřednictvím jednotlivých vyučovacích předmětů. Předměty můžeme rozdělit do 3 skupin:

- povinné

- volitelné

- nepovinné

4.3. Povinné předměty na 1. stupni ZŠ

č.	závazné vyučovací předměty	zkratka	vztah ke vzdělávací oblasti RVP	vztah k oboru vzdělávací oblasti RVP
1.	Český jazyk	ČJ	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura
2.	Anglický jazyk	AJ	Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk
3.	Matematika	M	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
4.	Informatika	I	Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie
5.	Člověk a jeho svět	ČS	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
6.	Vlastivěda	VL	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
7.	Přírodověda	PŘ	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
8.	Hudební výchova	HV	Umění a kultura	Hudební výchova
9.	Výtvarná výchova	VV	Umění a kultura	Výtvarná výchova
10.	Tělesná výchova	TV	Člověk a zdraví	Tělesná výchova Výchova ke zdraví
11.	Pracovní činnosti	PČ	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce

4.4. Školní učební plán – 1. stupeň

vzdělávací oblast	vzdělávací obor	předmět	ročník					celkem předměty
			1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	10	9	7	7	42 (35+7)
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	4	5	5	5	5	24 (20+4)
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	3	-	-	15 (12+3)
		Vlastivěda	-	-	-	2	2	
		Přírodověda	-	-	-	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celková časová dotace			20	22	25	25	26	118

Poznámky: Součet v závorkách uvádí povinnou + disponibilní časovou dotaci.

(Např.: Český jazyk ... povinná 38 + disponibilní 6 = celkem 44/týden/1. - 5. ročník)

Disponibilní časová dotace byla rozdělena do „hlavních předmětů“ z důvodů výuky tříd se spojenými ročníky a k vytvoření většího prostoru pro rozvoj čtenářské gramotnosti.

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – Český jazyk a Anglický jazyk. Cílem je vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk
- Anglický jazyk

Časová dotace:

ročník	Český jazyk	Anglický jazyk
1.	9	-
2.	10	-
3.	9	3
4.	7	3
5.	7	3
Celkem	42	9

Zařazená průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova*

tematické okruhy:

- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium); Kreativita
 - Sociální rozvoj - Komunikace; Kooperace a kompetice.
 - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika (schopnost vyjádřit vlastní postoj)
-

- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

tematické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, lidová slovesnost a zvyky tradice národů Evropy)

- *Multikulturní výchova*

tematické okruhy:

- Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem)

- *Mediální výchova*

tematické okruhy:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

5.1.1. Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1.stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených RVP a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oblastech. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Strategie, využívané pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
 - vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
-

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	<ul style="list-style-type: none"> čtení uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevnování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace 	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj -rozvoj schopnosti poznávání
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	<ul style="list-style-type: none"> komunikační situace: omluva, žádost,vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.	<ul style="list-style-type: none"> výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	<ul style="list-style-type: none"> správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace 	3.	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání 	1. - 3.	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	<ul style="list-style-type: none"> členění jazykového projevu 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	<ul style="list-style-type: none"> souvislé jazykové projevy využívání jednoduché osnovy 	3.	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	<ul style="list-style-type: none"> dodržování hygienických návyků správného psaní 	1.- 3.	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	<ul style="list-style-type: none"> automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu 	3.	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	<ul style="list-style-type: none"> plynulý a úhledný písemný projev 	2. - 3.	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	<ul style="list-style-type: none"> vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	<ul style="list-style-type: none"> hláskosloví, stavba slov, nauka o slově 	1. - 2.	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	<ul style="list-style-type: none"> slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	<ul style="list-style-type: none"> třídění slov seznamování se s některými slovními druhy 	2. - 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:: Český jazyk	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rolišuje slovní druhy v základním tvaru.	<ul style="list-style-type: none"> ohebné a neohebné slovní druhy 	2. - 3.	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	<ul style="list-style-type: none"> souvislý mluvený projev význam slov 	2. - 3.	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	<ul style="list-style-type: none"> věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy 	2. - 3.	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků 	2. - 3.	
odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	<ul style="list-style-type: none"> znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu 	2. - 3.	
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku.	<ul style="list-style-type: none"> reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	<ul style="list-style-type: none"> líčení atmosféry příběhu 	3.	
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	<ul style="list-style-type: none"> základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) 	3.	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	<ul style="list-style-type: none"> volná reprodukce textu dramatisace pohádky, povídky nebo básně 	1. - 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	<ul style="list-style-type: none"> uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním 	4. - 5.	
rozdělí podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku 	4. - 5.	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v textu 	4. - 5.	
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	<ul style="list-style-type: none"> vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku 	4. - 5.	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dialogu 	4. - 5.	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací 	4. - 5.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání ms, interpretace vztahu ms a reality, stavba ms, vnímání autora ms, fungování a vliv médií ve společnosti
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru.	<ul style="list-style-type: none"> členění vět, frázování, síla a barva hlasu 	4. - 5.	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> spisovná, hovorová a nespisovná mluva 	4.	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	<ul style="list-style-type: none"> spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu 	5.	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	<ul style="list-style-type: none"> orientace ve stavbě textu členění na odstavce 	4.- 5.	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla sestavování osnovy členění příběhu 	4. - 5.	
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	<ul style="list-style-type: none"> význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu 	4.	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	<ul style="list-style-type: none"> stavba slova 	4. - 5.	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen 	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	<ul style="list-style-type: none"> práce s větou 	4. - 5.	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	<ul style="list-style-type: none"> výstavba věty, základní větné členy věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí 	4. - 5.	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	<ul style="list-style-type: none"> rozmanité spojovací výrazy 	4. - 5.	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných 	4. - 5.	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	<ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku podmětem 	5.	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim 	4. - 5.	Multikulturní výchova – multikulturalita – jako prostředek vzájemného obohacování, rysy a rovnocennost jazyků, naslouchání, komunikace
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	<ul style="list-style-type: none"> tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma 	4. - 5.	
rozlišuje různé typy uměleckých textů.	<ul style="list-style-type: none"> druhy a žánry dětské literatury 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost 	5.	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	<ul style="list-style-type: none"> literární pojmy: přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy verš, rým 	4. - 5.	
projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy.	<ul style="list-style-type: none"> psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace) 	4. - 5.	
pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat.	<ul style="list-style-type: none"> herní dovednosti (vstup do role) sociálně komunikační dovednosti dodržování pravidel hry 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků. prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků.</p>	<ul style="list-style-type: none"> dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti) 	4. - 5.	

5.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až pátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, pro práci s PC, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Vzhledem k počtu žáků ve třídách nejsou žáci děleni na skupiny.

Cílem předmětu Anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme ten způsob výuky, kdy neučíme nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček apod. sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu Český jazyk (např. časování sloves).

Strategie, využívané pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování

- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s našimi zvyky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	<ul style="list-style-type: none"> čísla (1-100), základní fonetické značky slovní zásoba z tematických celků 	3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	<ul style="list-style-type: none"> pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny 	3.	
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	<ul style="list-style-type: none"> abeceda (spelling) četba z autentických textů psaní tematické slovní zásoby používání slovníku s výslovností 	3.	
pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	<ul style="list-style-type: none"> otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty osobní zájmena 	3.	
používá abecední slovník učebnice.	<ul style="list-style-type: none"> abeceda, hláskování (jména) 	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	<ul style="list-style-type: none"> pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, popis místa odlišnosti českého a anglického slovosledu četba autentického textu - volný překlad 	4. - 5.	Multikulturní výchova - multikulturalita
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba z tematických celků četba autentického textu poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu 	4. - 5.	
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.	<ul style="list-style-type: none"> četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba) 	4. - 5.	
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.	<ul style="list-style-type: none"> odvození významu slova z kontextu tvorba otázky a záporu porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích 	4. - 5.	
používá dvojjazyčný slovník.	<ul style="list-style-type: none"> četba autentického textu, četba pohádek 	4. - 5.	
sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů, 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.	<ul style="list-style-type: none"> vypravovat a zahrát pohádku, hrát hru slovní zásoba z tematických celků 	4. - 5.	
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.	<ul style="list-style-type: none"> tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu reprodukce čteného a slyšeného textu 	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení • reakce na otázky, čas a směr, cesta 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

5.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace (vzdělávací obor Matematika) je realizována v povinném vyučovacím předmětu Matematika. Je vyučován ve všech ročnících prvního stupně. Má nezastupitelnou roli v poskytování vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. V základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech a na užití matematiky v reálném životě.

Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití. Důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky i jejich vzájemným vztahům.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

- *Čísla a početní operace* – žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, důvod provádění operace předloženým postupem a umět operaci propojit s reálnou situací; učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním

- *Závislosti, vztahy a práce s daty* - rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi

- *Geometrie v rovině a prostoru* - určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, zkoumají tvary a prostor

- *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*- důležitá součást matematického vzdělávání; jejich řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je zde nutné uplatnit logické myšlení

Učební osnovy vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace jsou v souladu s dalšími vzdělávacími oblastmi, především s oblastí Informační a komunikační technologie. Žáci se učí pracovat s prostředky výpočetní techniky (kalkulátor, PC..) a používat další pomůcky, což umožňuje zvládnout řešení matematických problémů i žákům s nedostatky v numerickém počítání. Manuální zručnost, která je potřeba pro zvládnutí techniky rýsování, je rozvíjena s důrazem na přesnost a pečlivost.

Výuka probíhá v kmenových třídách, s použitím vhodných aktivizujících vyučovacích metod. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou využívány ve všech dalších vyučovacích předmětech.

Časová dotace:

ročník	Matematika
1.	4
2.	5
3.	5
4.	5
5.	5
Celkem	24

Zařazená průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova*

tematické okruhy:

- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium);
- Kreativita

Strategie, využívané pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vést žáky k samostatnému pozorování a kontrole získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence pracovní

- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1.		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata	
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	<ul style="list-style-type: none"> manipulace s předměty počítání prvků 	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno a znaménka >, <, = 	1. - 3.		
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek 	1. - 3.		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 	1. - 2.		
	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10) 	2.		
	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 8 a 9) 	3.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací 	2. - 3.		Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	<ul style="list-style-type: none"> určování času, převádění jednotek času 	2. - 3.		
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	<ul style="list-style-type: none"> seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů 	1. - 3.		
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	<ul style="list-style-type: none"> pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdni řád, ceník) 	2. - 3.		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh 	1.		

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	• tělesa - krychle, kvádr, koule	2. - 3.	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	• bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm	2. - 3.	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	• modelování geometrických útvarů podle zadání	1. - 3.	
pozná české mince a bankovky uveďe příklad využití platební karty odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení	• řešení slovních úloh z reálných životních situací /nákupy, výpůjčky/	1.-3.	
vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi sestaví jednoduchý osobní rozpočet objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje na příkladech objasní rizika půjčování peněz uveďe příklady základních příjmů a výdajů domácnosti na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	• slovní úlohy • zlomky • diagramy • numerické operace v adekvátním číselném oboru	4.-5.	

V 1. období předmětu Matematika (a v některých dalších předmětech) se žáci již od počátku seznamují též se základy ICT:

- učí se vyhledávat informace na internetu, v knihovnách apod.
- pracují při výuce s výukovými programy
- pracují s myší a klávesnicí

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	<ul style="list-style-type: none"> • principy asociativnosti a komutativnosti 	4.-5.	
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života využívá názorných obrázků k určování 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	<ul style="list-style-type: none"> • celek, část, zlomek • polovina, čtvrtina, třetina, pětiny, desetina • řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku 	4.-5.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)
porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	<ul style="list-style-type: none"> • číselná osa 	4.-5.	
vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	<ul style="list-style-type: none"> • řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	5.	
sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	<ul style="list-style-type: none"> • Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) 	5.	
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin	<ul style="list-style-type: none"> • Desetinné číslo • Porovnávání desetinných čísel • Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) 	5.	VMEGS –Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)
znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 naleznou reprezentaci záporných čísel v běžném životě	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa (kladná a záporná část) • Měření teploty, vyjádření dlužné částky 	5.	EV – Vztah člověka k prostředí: globální oteplování
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do 100000 • velká násobilka • písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem • dělení jednociferným číslem • dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel 	4.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do milionu • písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem • dělení dvojciferným číslem 	5.	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na 1000, 100, 10 • kontroly výpočtů 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10000, kontroly výpočtů 	5.	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi 	4.-5.	
vyhledává, sbírá a třídí data.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s daty 	4.-5.	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	<ul style="list-style-type: none"> • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	4.	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s geometrickými útvary 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 	5.	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	<ul style="list-style-type: none"> • délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce 	4.	
sestrojí rovnoběžky a kolmice.	<ul style="list-style-type: none"> • rovnoběžky, různoběžky, kolmice 	4.	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	<ul style="list-style-type: none"> • obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • jednotky obsahu 	5.	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost 	4.	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s netradičními postupy 	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Jelikož předmět Informatika je vyučován až v 5. ročníku, získávají žáci některé ICT dovednosti ve 4. ročníku v předmětu Matematika a v některých dalších předmětech:

- vyhledávají informace na internetu, v knihovnách, databázích
- pracují při výuce s výukovými programy
- seznamují se se základními funkcemi počítače

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání

5.3. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

V současném, technicky vyspělém světě, kdy my všichni jsme účastníky exploze v rozvoji informačních technologií, má pro praktický život žáků vzrůstající význam potřeba orientovat se v této problematice. Počítačová gramotnost se stala jednou z nezbytných lidských dovedností, nezbytným předpokladem uplatnění se na trhu práce.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika je předmět, který prolíná v dnešní době všemi ostatními předměty, z těchto důvodů je tedy nezbytné vybavit žáky znalostmi a dovednostmi z oblasti informačních a komunikačních technologií. Žáci si osvojí základní dovednosti pro práci s počítačem (*počítačová gramotnost*), naučí se tvořit dokumenty v různých programech. Budou při učení využívat výukové programy a získávat informace z různých oblastí a materiálů, vědomě je filtrovat, porovnávat a používat v běžném životě.

Výuka probíhá na prvním stupni v 5. ročníku jednu hodinu týdně, s využitím PC ve výuce se ale žáci seznamují již od 1. ročníku v rámci ostatních předmětů (výukové programy, vyhledávání informací na internetu apod.). Předmět Informatika je vyučován v rámci klasické výuky ve třídě.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 tematických okruhů:

- *Základy práce s počítačem*
- *Vyhledávání informací a komunikace*
- *Zpracování a využití informací*

Časová dotace:

ročník	Informatika
1.	-
2.	-
3.	-
4.	-
5.	1
Celkem	1

Zařazená průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova*

tematický okruh:

- Osobnostní rozvoj - Kreativita

- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

tematický okruh:

- Objevujeme Evropu a svět

- *Multikulturní výchova*

tematické okruhy:

- Kulturní diference

- Lidské vztahy“.

Strategie, využívané pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,

Kompetence k řešení problémů

- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,

Kompetence komunikativní

- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů

Kompetence pracovní

- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání počítače, • popis součástí, • tisk a ukládání dokumentů na lokální disk, • orientace na klávesnici 	5.	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla práce s počítačem, • virové nebezpečí, • legálnost software 	5.	
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	<ul style="list-style-type: none"> • Soubor a složka • ukládání souborů • kopírování a mazání souborů a složek 	5.	
při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání internetového prohlížeče, • domény, • nejznámější české portály 	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	<ul style="list-style-type: none"> • využití vyhledávače google • práce se školní knihovnou, • rejstřík 	5.	
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> • zřízení emailové adresy • odesílání a příjem emailu 	5.	
	<ul style="list-style-type: none"> • chat, telefonování 	5.	
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> • základní ovládání programu Word, nebo jiného textového editoru 	5.	Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ
	<ul style="list-style-type: none"> • práce se souborem, otevření, zavření, uložení a tisk dokumentu 	5.	
	<ul style="list-style-type: none"> • psaní a mazání textu 	5.	
	<ul style="list-style-type: none"> • formát písma, odstavce 	5.	
	<ul style="list-style-type: none"> • vkládání a základní úprava obrázků 	5.	
	<ul style="list-style-type: none"> • kopírování textu a obrázků • tvorba a úprava obrázků 	5.	
	<ul style="list-style-type: none"> • práce s více otevřenými dokumenty 	5.	
	<ul style="list-style-type: none"> • kopírování mezi internetem a textovým editorem 	5.	

5.4. Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (vzdělávací obor Člověk a jeho svět) se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Nastihuje pohled do historie i současnosti. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje a jevy, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří se tak prvotní ucelený obraz světa.

Vzdělávací oblast rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků vzhledem k okolnímu světu. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, včetně sebe samého, dívat se kolem sebe, pozorovat, přemýšlet o jevech, hodnotit. Žáci se učí uceleně vyjadřovat a formulovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory jiných.

Tato vzdělávací oblast propojuje reálný život s praktickými zkušenostmi žáků a tím jim pomáhá zvládat nové a neznámé situace běžného života.

Je realizována v povinných vyučovacích předmětech – Člověk a jeho svět, Vlastivěda a Přírodověda.

Oblast zahrnuje vyučovacích předměty:

- Člověk a jeho svět
- Vlastivěda
- Přírodověda

Časová dotace:

ročník	Člověk a jeho svět	Vlastivěda	Přírodověda
1.	2	-	-
2.	2	-	-
3.	3	-	-
4.	-	2	2
5.	-	2	2
Celkem	7	4	4

Zařazená průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova*

tematické okruhy:

- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium); Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygienu
- Sociální rozvoj – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy;

- Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika (schopnost vyjádřit vlastní postoj); Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- *Výchova demokratického občana*

tematické okruhy:

- Občanská společnost a škola; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

tematické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá

- *Multikulturní výchova*

tematické okruhy:

- Kulturní diference

- *Environmentální výchova*

tematické okruhy:

- Ekosystémy; Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí

- *Dopravní výchova*

tematické okruhy:

- Chodec a cyklista v silničním provozu

- Příčiny úrazu v silničním provozu a železniční dopravě

- *Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí*

tematické okruhy:

- První pomoc

- Chování v rizikových situacích; Důležitá telefonní čísla

- *Ochrana zdraví*

tematické okruhy:

- Aktivní předcházení situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí

- Zásady zdravého způsobu života

- Nebezpečí návykových látek

Strategie, využívané pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení

- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice...)
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru
- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Charakteristika vyučovacích předmětů oblasti

(Člověk a jeho svět. Vlastivěda. Přírodověda.)

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:

- *Místo, kde žijeme* - poznávání okolí, život v rodině, škole, obci, společnosti; dopravní výchova; praktické poznávání skutečností
- *Lidé kolem nás* - vhodné chování mezi lidmi, tolerance, pomoc, rovnoprávnost; lidská kultura; práva a povinnosti; problémy společenské i globální
- *Lidé a čas* - orientace v dějích a čase; historie; vývoj a změny věcí a života; samostatné vyhledávání a zkoumání informací
- *Rozmanitost přírody* - poznávání Země a rozmanitosti přírody, důležitost rovnováhy; praktické poznávání krajiny; pozorování; ochrana přírody
- *Člověk a jeho zdraví* - vývoj člověka a změny v průběhu života; hygiena, výživa, prevence, první pomoc; chování v mimořádných situacích; zodpovědnost

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět, Vlastivěda a Přírodověda je kromě výuky v kmenových třídách realizován také prostřednictvím vycházek, krátkodobých projektů, školních výletů, návštěvy dopravního hřiště apod.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s plánem své obce • osobní bezpečí, • nebezpečné situace 	2. - 3.	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> • název obce a jejích částí • význačné orientační body, historická a památná místa v obci 	2. - 3.	
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	<ul style="list-style-type: none"> • rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 	2. - 3.	
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů 	1. - 2.	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce • různá povolání • volný čas a jeho využití 	2. - 3.	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi lidmi • osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti,	<ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v čase • den, týden, měsíc, rok • minulost, přítomnost a 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
přítomnosti a budoucnosti.	budoucnost		
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	<ul style="list-style-type: none"> kultura a historie naší obce, města 	2. - 3.	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	<ul style="list-style-type: none"> proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období pozorování změn počasí, reakce rostlin a živočichů na roční období 	1. - 3.	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy podmínky života na Zemi 	2. - 3.	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	<ul style="list-style-type: none"> pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 	2. - 3.	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo péče o zdraví správná životospráva 	1. - 3.	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc pravidla chování ve školním řádu 	3.	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení 	1. - 3.	
uplatňuje základní pravidla silničního provozu, chová se adekvátně v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy	<ul style="list-style-type: none"> znalost pravidel silničního provozu 	1. - 3.	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	<ul style="list-style-type: none"> správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda Přírodověda	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v místě a prostoru 	4. VL	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> práce s kompasem a mapou, určování světové strany v přírodě 	4. VL	
rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	<ul style="list-style-type: none"> orientace podle náčrtů, plánů a map zeměpisné pojmy 	4.-5. VL	Enviromentální výchova - vnímání vztahů člověka a přírody
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	<ul style="list-style-type: none"> ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje Evropa - státy a města 	4. VL, PŘ 5. VL	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	<ul style="list-style-type: none"> předávání osobních zkušeností z cest 	5. VL	Multikulturní výchova – kulturní diference
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	<ul style="list-style-type: none"> ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky 	4. VL	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy, pravidla slušného chování 	4. VL, PŘ	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dialogu, komunikace 	4.-5. VL, PŘ	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	<ul style="list-style-type: none"> lidská práva a práva dítěte 	4. VL	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda Přírodověda	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích.	<ul style="list-style-type: none"> základní formy vlastnictví peníze a jejich používání 	4. VL	
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	<ul style="list-style-type: none"> základní globální problémy 	4. VL, PŘ	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	<ul style="list-style-type: none"> čas, časová osa 	4. VL	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	<ul style="list-style-type: none"> obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava 	4. VL	
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků.	<ul style="list-style-type: none"> Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové 	4.- 5. VL	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků.	<ul style="list-style-type: none"> vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice 	5. VL	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	<ul style="list-style-type: none"> historický přehled - znalost významných dní v roce 	4.- 5. VL	
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda, vztahy 	4. PŘ	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	<ul style="list-style-type: none"> Země, vesmír 	4.- 5. VL, PŘ	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů 	4. VL, PŘ	Environmentální výchova - ekosystémy
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i	<ul style="list-style-type: none"> dělení organismů, práce s atlasy a klíči 	4.- 5. PŘ	Environmentální výchova – základní podmínky života

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda Přírodověda	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
jednoduché klíče a atlasy.			
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a příroda - ekologie 	5. PŘ	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy- postup práce, výstupy 	4. PŘ	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví, lidské tělo - orgány 	5. PŘ	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj člověka- etapy vývoje 	4. PŘ	
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	<ul style="list-style-type: none"> • denní režim - plánování, uspořádání času 	4. PŘ	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena,
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	<ul style="list-style-type: none"> • chování v krizových situacích 	5. PŘ, VL	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	<ul style="list-style-type: none"> • drogy - prevence, návykové látky 	5. PŘ	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní osvěta 	4. PŘ	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	<ul style="list-style-type: none"> • poskytnutí první pomoci, prevence úrazů 	4.- 5. PŘ	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	<ul style="list-style-type: none"> • sexuální výchova 	5. PŘ	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy

5.5. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa (s estetickým účinkem). V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Časová dotace:

ročník	Hudební výchova	Výtvarná výchova
1.	1	1
2.	1	1
3.	1	1
4.	1	2
5.	1	2
Celkem	5	7

Zařazená průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova*

tematické okruhy:

- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností vnímání; Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita; Psychohygienu
- Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

tematické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá

- *Multikulturní výchova*

tematické okruhy:

- Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ a Multikulturalita

- *Environmentální výchova*

tematické okruhy:

- Lidské aktivity (ochrana přírody a kulturních památek)

- *Mediální výchova*

tematické okruhy:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Strategie, využívané pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a výtvarné a aby s nimi dovedli zacházet
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i nonverbální vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat, může být přínosem
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- ukázat dětem nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví

- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávacího oboru Hudební výchova a patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Hudební výchova se uskutečňuje prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností, které jsou vzájemně provázány, navzájem se doplňují a ve svém komplexu vedou k rozvoji hudebnosti žáků. To se následně projevuje jejich individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Obsahem

- *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
- *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
- *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Vyučovací předmět Hudební výchova má časovou dotaci jednu hodinu týdně ve všech ročnících prvního stupně ZŠ. Realizuje se v kmenových třídách. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, divadelních představení i samostatně při mimoškolních hudebních aktivitách. Hodiny hudební výchovy jsou vhodné do tematického okruhu Etnický původ průřezového tématu Multikulturní výchova.

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu 	1. - 3.	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	<ul style="list-style-type: none"> hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none"> hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	1. - 3.	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	1. - 3.	
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	<ul style="list-style-type: none"> notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4; nota: čtvrtová, osminová, půlová a celá; pomlka 	2. - 3.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	<ul style="list-style-type: none"> výrazové prostředky v hudbě (zvuk - tón, melodie, hudební kontrasty) 	1. - 3.	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače.	<ul style="list-style-type: none"> hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá 	1. - 3.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas- prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) 	4. - 5.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	<ul style="list-style-type: none"> orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce 	4. - 5.	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	<ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry- hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace- s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod. (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b) 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Hudební výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	<ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) 	4. - 5.	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	4. - 5.	Multikulturní výchova – kulturní diference

5.5.2. Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Učí žáky poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností. Žáci se učí rozumět výtvarnému umění, prožívat je a objevovat v něm estetické hodnoty. Důležitým prvkem ve výtvarné výchově je tvořivost žáků, rozvíjení fantazie, představivosti, estetické vnímání a cítění.

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět prostřednictvím různých výtvarných činností, což jsou např.: tematické práce, experimentování s barvami, dekorativní práce, modelování, výtvarné osvojování přírody a předmětů, návštěva výstav, besedy s umělci, seznámení s výtvarnými směry (staré i moderní techniky, malíři), kultura bydlení a odívání.

Předmět je vyučován ve všech ročnících prvního stupně a realizuje se v kmenových třídách. Má časovou dotaci v 1.-3.roč. jednu hodinu týdně, ve 4. a 5.roč. dvě hodiny týdně.

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	<ul style="list-style-type: none"> • různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.		1. - 3.	
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.		3.	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. • manipulace s objekty • kompoziční zákonitosti 	3.	Multikulturní výchova - multikulturalita
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných 	2. - 3.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	4. - 5.	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahů zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama 	4. - 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	4. - 5.	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací 	4. - 5.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	4. - 5.	Multikulturní výchova – etnický původ

5.6. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví se stává jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví zahrnuje na 1. stupni vzdělávací obor Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací oblast směřuje k tomu, aby žáci pochopili smysl zdraví a jeho prioritu v lidském životě, chápali smysl prevence, aktivně přistupovali k rozvoji a ochraně zdraví. Žáci se seznamují s nebezpečími ohrožujícími zdraví, učí se odpovědnosti za zdraví své i jiných. Důraz je kladen na praktické dovednosti žáka, důležitý je také osobní příklad učitele.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Tělesná výchova

Časová dotace:

ročník	Tělesná výchova
1.	2
2.	2
3.	2
4.	2
5.	2
Celkem	10

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova, který patří do vzdělávacího oboru Tělesná výchova, má časovou dotaci dvě hodiny týdně ve všech ročnících 1. stupně základní školy. Vzdělávací obsah tvoří vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů vzhledem k očekávaným výstupům pro 1. i 2. období .

Má široce pojatý vzdělávací obsah, který je členěn do tematických okruhů:

- *poznatky z TV a sportu, organizace, hygiena*
- *průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, tvořivá a jiná cvičení*
- *gymnastika, gymnastické činnosti s hudbou, tanec*
- *atletika*
- *sportovní hry*
- *pohybové hry a netradiční pohybové činnosti*
- *plavání*

Vzdělávací obor tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělání postupuje od spontánní pohybové činnosti (formou hry) k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně hodnotit úroveň své zdatnosti, zařazovat pohybové činnosti do denního režimu pro uspokojování vlastních pohybových potřeb, rozvoj zdatnosti a výkonnosti, regeneraci sil, kompenzaci různého způsobu zatížení, podporu zdraví, ochranu života, bezpečnost při pohybových činnostech, získávání informací o pohybových činnostech.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova je realizován i prostřednictvím plaveckého výcviku (v 1.- 4. ročníku), školních výletů (turistické vycházky), vycházek do přírody (cvičení v přírodě). Důležitou součástí jsou pohybové činnosti během výuky - tělovýchovné chvílky a pohybové činnosti o přestávkách.

Zařazená průřezová témata:

- *Osobnostní a sociální výchova*

tematické okruhy:

- Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygiena; Kreativita; Seberegulace a sebeorganizace
- Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

- *Environmentální výchova*

tematický okruh:

- Vztah člověka k prostředí

- *Mediální výchova*

tematický okruh:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Strategie, využívané pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- ukázat žákům, že přehled v oblasti sportu jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i nonverbální vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali

Kompetence sociální a personální

- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- předvést dětem na příkladech z tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování

Kompetence občanské

- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- při sportovních aktivitách žákům vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj (fair play)
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu

Oblast: Výchova ke zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost • turistika a pobyt v přírodě 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy • gymnastika -základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed a vzad; kotoul vpřed a vzad) - přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) – lavečka/kladinka (chůze s dopomocí i bez, obměny chůze) - cvičení na žebřinách, rytmická a kondiční cvičení • atletika - vytrvalostní běh 5 - 10 minut - rychlý běh 20 - 50 m - skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) - hod míčkem z místa a z rozběhu • plavecká výuka 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
	<ul style="list-style-type: none"> • bruslení - dle možností 	3.	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • sportovní hry (kopaná, vybíjená, florbal) 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	<ul style="list-style-type: none"> • základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách 	1. - 3.	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 	1. - 3.	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.), správné držení těla 	1. - 3.	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní TV • kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení 	1. - 3.	

Oblast: Výchova ke zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) turistika a pobyt v přírodě 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) gymnastika - kotouly vpřed, vzad a vázaně, přeskoky a výskoky (roznožka přes kozu, bedna), cvičení na kladince, s náčiním (švihadla, míče..), stoj na rukou úpoly - přetahy, přetlaky atletika - rychlý běh 60 m, vytrvalostní běh 1000 m, běh v terénu, skok daleký, hod kriketovým míčkem, nízký start, běžecká abeceda plavání bruslení - dle možností 	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.			
zvládá základní techniku speciálních cvičení. Koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.			
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her.	<ul style="list-style-type: none"> organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) kopaná, florbal, vybíjená.. 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.			
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	<ul style="list-style-type: none"> hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv) 	4. - 5.	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> pořadová cvičení rozvíčka - používání správného názvosloví 	4. - 5.	

Oblast: Výchova ke zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	<ul style="list-style-type: none"> zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) rytmické a kondiční cvičení s hudbou, tanec 	4. - 5.	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	<ul style="list-style-type: none"> měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) 	4. - 5.	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	<ul style="list-style-type: none"> zdroje informací o pohybových činnostech 	4. - 5.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.7. Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast představuje široký záběr pracovních činností, přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vychází z konkrétních životních situací, zaměřuje se cíleně na praktické pracovní dovednosti a návyky. Je důležitou složkou nezbytnou pro pozdější uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti, je určitou protiváhou k ostatním vzdělávacím oblastem.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Pracovní činnosti

Časová dotace:

ročník	Pracovní činnosti
1.	1
2.	1
3.	1
4.	1
5.	1
Celkem	5

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vytvořen ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků, potřebných v běžném životě, a to prostřednictvím přímých praktických činností, které jsou v pojetí tohoto předmětu dominantní. V průběhu pracovních činností získává žák v nezbytné míře základní poučení o používaných materiálech, pomůckách, nářadí a o bezpečnosti práce s nimi. Rozvíjí jemnou motoriku a manuální zručnost, pozitivní vztah k práci, je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Tento vyučovací předmět je pro své praktické zaměření mezipředmětově využíván také k výrobě potřebných vyučovacích pomůcek.

Vzdělávací obsah je na 1. stupni rozdělen na 4 tematické okruhy:

- *Práce s drobným materiálem*

- *Konstrukční činnosti*

- *Pěstitelské práce*

- *Příprava pokrmů*

Strategie, využívané pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí:***Kompetence k učení***

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k těmž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět:: Pracovní činnosti	Období: 1.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	<ul style="list-style-type: none"> práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita,
pracuje podle slovního návodu a předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché pracovní postupy organizace práce 	1. - 3.	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	<ul style="list-style-type: none"> sestavování modelů montáž a demontáž 	1. - 3.	
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkou 	3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
pečuje o nenáročnou rostlinu.	<ul style="list-style-type: none"> péče o nenáročnou rostlinu 	2. - 3.	
připraví tabuli pro jednoduché stolování.	<ul style="list-style-type: none"> příprava jednoduché tabule 	1. - 3.	
chová se vhodně při stolování.	<ul style="list-style-type: none"> pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 2.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu 	4. – 5.	
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s lidovými tradicemi 	4. – 5.	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů 	4. – 5.	
udrží pořádek na pracovním místě a dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce.	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost a uspořádání práce 	4. – 5.	
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	<ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicí, použití logiky 	4. – 5.	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	<ul style="list-style-type: none"> využití návodu při postupech práce 	4. – 5.	
dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	<ul style="list-style-type: none"> pracovní hygiena, první pomoc při zranění 	4. – 5.	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> práce s rostlinami - pokusy, pozorování 	4. – 5.	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> péče o rostliny 	4. – 5.	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	<ul style="list-style-type: none"> využití nářadí při práci s rostlinami 	4. – 5.	
orientuje se v základním vybavení kuchyně.	<ul style="list-style-type: none"> vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní 	4. – 5.	
připraví samostatně jednoduchý pokrm.	<ul style="list-style-type: none"> příprava jednoduchých pokrmů dle možností 	4. – 5.	
dodrží pravidla správného stolování a společenského chování.	<ul style="list-style-type: none"> základy společenského chování, pravidla stolování 	4. – 5.	
udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodrží základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	<ul style="list-style-type: none"> pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	4. – 5.	

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu

V naší škole používáme hodnocení pomocí klasifikace, které může být doplněno hodnocením slovním, neboť to dokáže lépe postihnout žákův pokrok a výkon (ne však na vysvědčení - pouze známky). Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků (známky) a posilování motivace vnitřní ((sebe)hodnocení).

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály v portfoliu mají různou podobu, jeho obsah je aktualizován, tříděn, nezbytné jsou doklady o sebehodnocení práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Výhoda portfolia spočívá v tom, že do něj nejsou zařazovány žákovy nezdary.

Podrobná pravidla pro hodnocení žáků jsou zpracována v části B) školního řádu, a to jak pravidla, pro hodnocení výsledků vzdělávání, tak pro hodnocení chování.

6.1.1. Způsoby a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků musí být jednoznačné, srovnatelné s předem stanovenými cíli a kritérii, srozumitelné, věcné a všestranné.

Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- konkrétní popis toho, co žák zvládl, co mu nejde, jak naplnil očekávané výstupy
- aplikace naučeného
- práce ve skupině, na společném úkolu

-
- individuální pokrok žáka
 - zájem žáka o předmět

Způsoby hodnocení:

a) Průběžné ústní hodnocení

- během jednotlivých činností žáka jako motivační složka
- zpětná vazba na konci činnosti
- individuální rozhovory s žákem podle potřeby

b) Klasifikace

- klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo, s dostatkem času k naučení
- používáme 5 klasifikačních stupňů (může být doplněno procentuálním či bodovým vyjádřením)
- známka z předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- důležité písemné práce žáků zakládá učitel do složek
- ústní zkoušení u tabule budeme postupně nahrazovat efektivnějšími způsoby zjišťování úrovně vědomostí a dovedností
- důležitým prvkem učení je práce s chybou

c) Sebehodnocení žáků

- ústní i písemná forma
- zařazováno průběžně a přiměřeně k věku žáků
- hodnocení práce ve skupině po ukončení skupinové práce
- jednou z kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání

d) Průběžné písemné hodnocení

- komplexní informace pro žáka o úrovni naplnění očekávaných výstupů
- dvakrát za pololetí školního roku
- součástí je sebehodnocení žáka

k vyjmenovaným konkrétním oblastem výuky je přiřazeno „+“ nebo „-“

- + zvládl daný výstup
- doporučení zaměřit se na zlepšení
- + / - částečné zvládnutí s doporučením dílčího zlepšení v dané oblasti
- 0 žáka nelze z objektivních důvodů hodnotit

e) Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- hodnocení vychází z individuálního vzdělávacího plánu
- úprava metod, obsahu a ověřování dosažených výsledků na základě individuálních vzdělávacích potřeb

f) Hodnocení žáka na vysvědčení

- vystihuje úroveň, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům
- žák je hodnocen z jednotlivých předmětů klasifikací (stupeň 1 – 5)
- hodnotí třídní učitel a ti, kteří daného žáka v hodnoceném období učí

Získávání podkladů pro hodnocení žáka

- průběžné ověřování výsledků vzdělávání (komunikace učitel – žák)
- hodnocení skupinové práce (spolupráce, zpracované výstupy)
- individuální písemné úkoly
- individuální písemné ověřování
- dále lze použít standardizované testy (Kalibro,...)
- sebehodnocení žáka
- žákovské portfolio

Informování zákonných zástupců je zajištěno:

- klasifikací v žákovských knížkách
- písemným hodnocením (2x za pololetí)
- možností individuálních konzultací s vyučujícími
- třídní schůzky
- možností nahlédnutí do testů žáka, portfolio žáka
- vysvědčení za I. a II. pololetí

Výstupní hodnocení

- vyjadřuje dosaženou výstupní úroveň vzdělání ve shodě s ŠVP, úroveň osvojení klíčových kompetencí
- obsahuje vyjádření o:
 - o možnostech žáka a jeho nadání
 - o předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
 - o chování žáka v průběhu povinné školní docházky
 - o dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka
- výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí pátého ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání na střední škole

Komisionální zkoušky a přezkoušení

- organizace a sestavování komisí vychází z vyhlášky o základním vzdělávání
- postup je podrobněji popsán ve školním řádu

6.1.2. Způsoby a kritéria hodnocení chování

Způsoby hodnocení chování:

- klasifikace na vysvědčení
- výchovná opatření (pochvaly, napomenutí, důtky)
- oznámení rodičům (žákovské knížky, pohovor, třídní schůzky)

Kritéria hodnocení chování

- chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou
- dodržování školního řádu
- plnění školních povinností, přístup žáka ke vzdělávání

-
- schopnost spolupráce a pomoci druhým
 - je vhodné přihlídnout ke speciálním vzdělávacím potřebám

Výchovná opatření

Pochvala ředitele školy – uděluje ji žákovi ředitel školy (na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby) po projednání v pedagogické radě *za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.*

Pochvala třídního učitele – uděluje ji žákovi třídní učitel (na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby) po projednání s ředitelem školy *za výrazný projev školní iniciativy nebo za deletrvající úspěšnou práci.*

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele (neprodleně oznámí řediteli školy)
- c) důtku ředitele školy (po projednání v pedagogické radě)

- ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení výchovného opatření a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci; taktéž se zaznamená do dokumentace školy

- udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno

- sankcím předchází pedagogičtí pracovníci prevencí, opakováním pravidel chování, individuálními rozhovory s žáky, spoluprací se zákonnými zástupci a kolegy

- napomenutí třídního učitele je zpravidla první sankcí, mimo *zvláště závažné porušení pravidel*, kdy je možné využít větších sankcí; napomenutí následuje po závažnějším nebo opakovaném porušení pravidel, po kterém postupně při dalších překročeních pravidel chování následuje důtka třídního učitele, důtka ředitele školy až po snížený stupeň z chování na vysvědčení

- za zvláště závažné porušení pravidel se považuje hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči druhým, ponižování a další formy týrání, ohrožení bezpečnosti a zdraví druhých ve škole, nerespektování pokynů pedagogického pracovníka, které vede k ohrožení bezpečnosti a zdraví druhých, vyšší nebo opakovaná neomluvená absence

- v případě závažného či opakovaného porušení pravidel chování spolupracuje škola se zákonnými zástupci žáka, případně odbornými institucemi či úřady

6.2. Autoevaluace školy

Autoevaluace je nezbytným nástrojem pro zefektivnění procesu vzdělávání. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu, tedy toho „kde jsme“ ,a následně „kam směřujeme, kam se chceme dostat“. Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy a bude zpracována jednou za tři roky (2008 - 2010,...).

Cíle autoevaluace

- zjistit, jak funguje škola a její ŠVP
- zjistit, jaké je interní prostředí školy a jak je škola vnímána veřejností
- na podkladě daných zjištění vyvodit kroky ke zlepšení stavu (zpětná vazba)

Oblasti autoevaluace

- výsledky vzdělávání
- soulad výuky se ŠVP
- vzájemná spolupráce pedagogů
- spokojenost žáků
- efektivita hodnocení a sebehodnocení žáků
- spolupráce s rodiči a jejich spokojenost se vzděláváním žáků
- klima školy a spokojenost pedagogů
- materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu
- prezentace školy na veřejnosti

Kritéria autoevaluace

- vzdělávací program školy
- organizace výchovně vzdělávacího procesu
- plánování a příprava výuky
- vyučovací formy a metody
- interakce a komunikace
- hodnocení žáků, výsledky vzdělávání
- přijímání žáků do 1. ročníku
- spokojenost žáků, rodičů a pedagogů se školou
- kvalita podmínek školy

Nástroje autoevaluace

- testy interní, příp. externí (Kalibro, Scio..)
- kontrolní (a jiné) práce žáků
- analýza prospěchu
- ankety a dotazníková šetření (žáci, učitelé, rodiče)
- hospitační činnost vedení školy
- kontrolní činnost vedení školy, ČŠI..
- analýza výsledků zápisu do 1. ročníku
- hodnocení pedagogických pracovníků

Časové rozvržení evaluačních činností

Zpracovávají se na každé vzdělávací období v písemné podobě formou plánů evaluačních činností a aktivit. Na úrovni třídy je zpracovává vyučující/třídní učitel zpravidla jako součást svého časového tematického plánu výuky. Na vyšší úrovni je zpracovává vedení školy jako součást

- ročního plánu činnosti školy
- plánu kontrolní a hospitační činnosti
- autoevaluačního plánu

Základními časovými horizonty pro souhrnné hodnocení jsou:

- čtvrtletí
- pololetí
- třičtvrtletí
- závěr školního roku
- 2. (eventuelně i 1.) vzdělávací období ŠVP

7. Obsah

Úvodní strana ... 1

1. Identifikační údaje ... 2

2. Charakteristika školy ... 3

2.1. Úplnost a velikost školy ... 3

2.2. Vybavení školy ... 3

2.3. Charakteristika žáků a pedagogického sboru ... 4

2.4. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce ... 4

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 4

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 6

3.1. Cíle základního vzdělávání ... 6

3.2. Klíčové kompetence ... 6

3.3. Zaměření školy... 7

3.4. Vzdělávací a výchovné priority školy... 7

3.5. Výchovné a vzdělávací strategie školy ... 8

3.6. Strategie naplňování klíčových kompetencí ... 8

3.7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných ... 9

3.8. Začlenění průřezových témat ... 10

3.8.1. Osobnostní a sociální výchova ... 11

3.8.2. Výchova demokratického občana ... 12

3.8.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ... 13

3.8.4. Multikulturní výchova ... 13

3.8.5. Environmentální výchova ... 13

3.8.6. Mediální výchova ... 14

4. Učební plán ... 15

4.1. Systém výuky ... 15

4.2. Skladba vyučovacích předmětů ŠVP ... 15

4.3. Povinné předměty na 1. stupni ZŠ ... 16

4.4. Školní učební plán – 1. stupeň ... 17

- 5. Učební osnovy ... 18**
- 5.1. Jazyk a jazyková komunikace ... 18
 - 5.1.3. Český jazyk a literatura ... 19
 - 5.1.4. Anglický jazyk ... 26
- 5.2. Matematika a její aplikace ... 31
- 5.3. Informační a komunikační technologie ... 38
- 5.4. Člověk a jeho svět ... 41
- 5.5. Umění a kultura ... 49
 - 5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova ... 51
 - 5.5.2. Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova ... 55
- 5.6. Člověk a zdraví ... 59
- 5.7. Člověk a svět práce ... 65
- 6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy ... 70**
- 6.1. Pravidla pro hodnocení žáků ... 70
 - 6.1.1. Způsoby a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání ... 70
 - 6.1.2. Způsoby a kritéria hodnocení chování ... 72
- 6.2. Autoevaluace školy ... 74
- 7. Obsah ... 76**